

Alle Volken

Het magazine van de GZB

nr. 3 | oktober 2025

Pakistan

Jaarthema GZB
2025-2026
**Hou vol,
God is trouw**

Hoe houd je het vol in een
land waar christenen
derderangs burgers zijn?

colofon

Alle Volken verschijnt 3 x per jaar en is een uitgave van de GZB, zendingsorganisatie in de Protestantse Kerk. In dit magazine delen we inspirerende verhalen uit Gods wereldwijde kerk.

Jaargang 118, oktober 2025
Oplage: 25.000 exemplaren

Contributie/donatie:
minimaal € 24 per jaar
ISSN: 0002-5666

Redactie: Gerdi van Eck
(eindredacteur), Mariëlle de Koning, Diane Palm

Kantoor GZB
GZB, Postbus 28,
3970 AA Driebergen
Faunalaan 249,
3972 PP Driebergen
0343 - 512444, info@gzb.nl
Adreswijzigingen: via
adreswijziging@gzb.nl of
gzb.nl/contact

Steun het werk van de GZB
Meebidden – gzb.nl/gebed
Meeleven – zendingsmaatje.nl
Meegeven – IBAN: NL63 ABNA
0476 3954 29

Nalaten

Het is ook mogelijk de GZB op te nemen in uw testament. Meer informatie: gzb.nl/nalaten

Volg de GZB online

- gzb.nl
- gzbzending
- gzbzending
- company/gzb

Vormgeving: D&DJ, Montfoort

Braille, grootletter en digitale vorm:
Alle Volken is voor mensen met een leesbeperking ook verkrijgbaar in passende leesvormen. Voor meer informatie: CBB te Ermelo, tel. 0341 - 565477.

Bidden voor meer wit

Elke keer als ik mijn fiets van het slot haal, bid ik voor Pakistan en voor Shakeel.

Ik ontmoette hem op een internationale conferentie die we als GZB in juni dit jaar organiseerden. We spraken met mensen uit Pakistan, India, Nepal, Filipijnen, Indonesië en Nederland over wat het betekent om als kerk missionair te zijn in deze tijd. Hoe verbind je in jouw context woorden, daden en dicht bij mensen zijn?

Shakeel viel op. Allereerst omdat hij binnenkwam met zijn arm in het gips. Net voor de conferentie had hij zijn hand gebroken bij een potje cricket. Maar hij viel vooral op door zijn enorme gedrevenheid en aanstekelijke vrijmoedigheid. Als je bij hem in de buurt bent, wordt geloof delen vanzelfsprekend. In woorden en daden en dicht bij mensen zijn. Dan snap je even niet zoveel meer van je Nederlandse voorzichtigheid.

Aan het einde van de conferentie baden we in tweetallen voor elkaar. Shakeel bad voor mij en ik mocht voor hem bidden. Voor zijn werk in de dorpen. Voor zijn gezin. En voor bevrijding van de voortdurende angst om door burens willekeurigheid beschuldigd te worden van godslastering.

Shakeel gaf me een sleutelhanger mee met de vlag van Pakistan. Een groot groen vlak en een klein wit vlakje. “Bid maar voor meer wit”, zei hij erbij, “want dat wit staat voor de christenen in Pakistan”.

Bij thuiskomst heb ik mijn nieuwe sleutelhanger aan mijn fietssleutels bevestigd.

Martijn

Martijn van den Boogaart
directeur-bestuurder GZB

Op pagina 9 lees je meer over hoe Shakeel samen met zijn team 'levend water' brengt in Pakistan.

Hoe kun je tot zegen zijn, gewoon zoals je bent?

04 | Je hoeft geen ‘superchristen’ te zijn

“Het zijn de ontmoetingen met mensen in Pakistan die mij steeds weer inspireren. Het zijn geen ‘superchristenen’ en ze hebben soms ook een gebruiksaanwijzing. Maar juist dat bemoedigt me. Ook voor ons in Nederland is dit een les. Je hoeft geen perfecte christen te zijn om tot zegen te zijn.”

(ds. Daan van der Kraan,
regiocoördinator Azië)

08 | Weinig ruimte voor het Evangelie

“Centraal-Azië kenmerkt zich door een kleurrijke cultuur en grenzeloze gastvrijheid. Tegelijkertijd is er weinig ruimte voor het Evangelie. Toch blijven gelovigen in Centraal-Azië volhouden en delen zij, ondanks de soms gebroken omstandigheden van hun leven, het Evangelie met anderen.”

(Rebekka ten Brinke, fotograaf en medewerker HR)

18 | Over God praten

“In Albanië lijkt het makkelijker om over God te praten. Deze ervaring helpt me om ook in Nederland sneller naar aanknopingspunten te zoeken.”

(Guus, deelnemer reis naar Albanië)

22 | Perfectie bestaat niet

“We leerden dat het leven niet maakbaar is en dat getuige zijn vaak in het kleine schuilt – bijvoorbeeld hoe je als echtpaar met elkaar omgaat. Perfectie bestaat niet en hoeft je niet na te streven. Sluit aan bij wat de Geest al aan het doen is.”

(Andrew en Canien
Eijgenraam, oud-
zendingswerkers Mexico)

In 2026 bestaat de
GZB 125 jaar!
Kijk alvast op
gzb.nl/125jaar
en reis met ons
mee op weg naar
een bijzonder jaar.

En verder

Najaarscollecte voor Pakistan 7 | ‘Levend water’ in de woestijn van Pakistan **08** | Column ds. Bert-Jan Mouw **11** | Zeven zendingsreizen **12** | GZB-nieuws **14** | Lunterse jongeren blikken terug op hun reis naar Albanië **18** | Duurzaam geven **20** | Gert Jan Messelink helpt met zijn ervaring voorgangers in Albanië **21** | Jubileumeditie ‘Een handvol koren’ **24**

De kerk in Pakistan heeft veel gebed nodig

Je hoeft geen 'superchristen' te zijn om tot zegen te zijn

Het jaarthema van de GZB is: 'Hou vol, God is trouw'. Maar hoe doe je dat in een land waar christenen derderangs burgers zijn en in diepe armoede leven?

TEKST ds. Daan van der Kraan

Pakistan is een land met vele gezichten. De eeuwenoude cultuur, de geurige specerijen, de prachtige natuur en de hartelijke gastvrijheid maken het land betoverend. Maar tegelijk drukt een harde, politieke versie van de islam zwaar op de samenleving. Minderheden - waaronder christenen - hebben het moeilijk.

Derderangs burgers

Veel christenen in Pakistan komen oorspronkelijk uit de lage kasten van het hindoeïsme. Enkele generaties geleden kwamen zij tot geloof in Jezus Christus. Hoewel de islam officieel geen kastensysteem kent, kleeft het stempel van 'lage klasse' nog steeds aan hen. Velen leven in een negatieve spiraal van armoede, en verrichten bijvoorbeeld zware arbeid in steenfabrieken, vaak samen met hun kinderen. Krijgt een kind toch de kans om naar school te gaan, dan is hij of zij vaak één van de weinige christenen in de klas. Al op jonge leeftijd worden kinderen onder druk gezet om moslim te worden.

Nog voordat ik wist dat ik regiocoördinator Azië zou worden voor de GZB, las ik een artikel van Tim Verduijn (toen nog regiocoördinator) over Pakistan. Hij beschreef de moeilijke situatie van

christenen, maar ook hoe Pakistaanse gelovigen zich met overtuiging en moed inzetten voor kwetsbare mensen in hun land. Dat raakte mij. Ik dacht: "Wat zou het mooi zijn om voor dát land iets te mogen betekenen..."

De GZB in Pakistan

Inmiddels ben ik ruim vijf jaar betrokken bij het werk in Azië en vrijwel elk jaar heb ik Pakistan één of meerdere keren bezocht. Ik geef er les aan een theologische »

"Wat zou het mooi zijn om voor dát land iets te mogen betekenen."

Ds. Daan van der Kraan

Omdat ze vrouw is, krijgt Lubna veel tegenwerking.

opleiding, bezoek projecten en ontmoet partners. De GZB ondersteunt in Pakistan projecten op het gebied van christelijk onderwijs, theologische toerusting en verbetering van de leefomstandigheden van kwetsbare gemeenschappen.

Weinig hoopvol

Ik vind het vaak moeilijk om hoopvol te zijn als het om Pakistan gaat. Er zijn zó weinig kansen voor jongeren. Onderwijs is beperkt, en wie wel een goede opleiding heeft, vertrekt al snel naar het buitenland. Maar ook als het om de kerk gaat. Er is veel onenigheid tussen kerkleiders. En christenen die willen evangeliseren, worden al snel als een bedreiging voor de veiligheid van andere christenen gezien. De kerk in Pakistan heeft veel gebed nodig. Misschien wel het meest gebed om onderlinge eenheid. Jezus zegt Zelf dat eenheid van christenen een duidelijk getuigenis is (zie Johannes 17). In onderlinge eenheid kan de kerk in Pakistan veel meer impact hebben.

Hoopvolle verhalen

Te midden van deze moeilijke realiteit ontmoet ik steeds weer mensen die zich met hart en ziel inzetten voor hun land. Hun verhalen laten zien dat God trouw is, juist in kwetsbaarheid. Ik denk aan pastor Daniel, die als moslim

opgroeide, maar Jezus leerde kennen en nu vol overtuiging getuigt onder andere moslims. En aan Daud, die carrièrekansen liet liggen om arme christelijke gemeenschappen te dienen. Of Lubna, die als vrouw aan het hoofd van een Bijbelschool veel tegenwerking krijgt, maar volhoudt omdat ze om de studenten geeft. En Shakeel en zijn vrouw Asther, die naar een afgelegen woestijngebied verhuisden om daar hoop te brengen (zie pag. 8-10).

Dat mensen ervoor kiezen in Pakistan te blijven om Gods liefde te delen – soms tegen een hoge prijs – getuigt ervan dat God aan het werk is. Je kunt dit niet uit eigen kracht. Alleen door de Heilige Geest kunnen zij volhouden. Dat geeft hoop!

Geen 'superchristenen'

Deze ontmoetingen inspireren mij steeds opnieuw. Het zijn geen 'superchristenen' en ze hebben soms ook een gebruiksaanwijzing. Maar juist dat bemoedigt me. Ook voor ons in Nederland is dit een les. Je hoeft geen perfecte christen te zijn om tot zegen te zijn. Wanneer je je laat leiden door de overtuiging dat Jezus werkelijk licht brengt in de duisternis van mensen om je heen, dan schijnt Zijn licht door jou heen. Dat zie ik in Pakistan. En dat is voor mij de diepe les over hoe God werkt: door gebroken mensen heen, tot Zijn eer.

Geweld tegen christenen

Van de 255 miljoen inwoners van Pakistan zijn er naar schatting 6 miljoen christen. In de grote steden leven zij vaak in hun eigen wijken, op het platteland in aparte dorpen. Daar kunnen christenen in vrijheid samenkomen, dat betekent echter niet dat ze altijd veilig zijn. Regelmatig beschuldigen moslims iemand van 'blasfemie': het beledigen van de profeet Moham-

med. Zelfs een verdenking of valse beschuldiging kan al leiden tot protesten. Een paar jaar geleden werd in de stad Jaranwala een christelijke wijk aangevallen en werden kerken en huizen verwoest en in brand gestoken. De littekens zijn nog altijd zichtbaar: in de gebouwen, maar ook in de ogen van de bewoners.

Stop kinderarbeid in Pakistan!

Daud geeft kinderen weer hoop

Geef aan de najaarscollecte van de GZB

Stel je voor: je bent nog kind, maar in plaats van te spelen of naar school te gaan, werk je elke dag in de brandende zon bij een steenfabriek. Dat is de werkelijkheid voor duizenden kinderen in Pakistan. Vooral christelijke gezinnen leven in een negatieve spiraal van armoede. Daud, een Pakistaanse christen, kon deze uitzichtloze situatie niet langer aanzien. Hij startte een organisatie die hoop brengt aan honderden families. Zijn belangrijkste inzet: onderwijs voor kinderen. Want onderwijs geeft perspectief.

Toch blijft de nood groot. Nog zoveel kinderen dromen ook van een eigen schooltas, een eigen boek, een kans om te leren. Dankzij uw bijdrage

kan dat werkelijkheid worden.

Uw gift aan de najaarscollecte helpt kinderen in Pakistan een toekomst op te bouwen – een toekomst vol hoop. Helpt u mee?

U kunt op 3 manieren geven:

- Scan de Tikkie QR-code.
- Geef via gzb.nl/najaarscollecte.
- Maak een gift over naar de GZB, rekeningnummer **NL63 ABNA 0476 3954 29**.

» Kijk voor meer informatie op gzb.nl/pakistan

Levend water in de woestijn

Het leven in woestijnachtige gebieden in Pakistan is hard. Juist hier wil Shakeel samen met zijn team 'levend water' brengen. Mensen krijgen praktische hulp, maar ook de Bijbel gaat open. En dat blijft niet zonder gevolgen.

TEKST ds. Daan van der Kraan

Shakeel is een echte verhalenverteller. Met humor en met brede gebaren neemt hij mensen mee in een verhaal. Samen met zijn vrouw Ashter en hun drie kinderen woont hij in het woestijngebied van de provincie Sindh. Daar komen ze zelf niet vandaan, maar ze voelden zich geroepen door God om hier te gaan wonen en werken.

Felgekleurde kleding

In dit woestijngebied wonen overal verspreid groepen mensen in traditionele dorpen. De meeste mensen zijn moslim, maar er wonen ook veel hindoes. De woestijn is droog en grauw, en misschien juist daarom houden de mensen van felgekleurde kleding. Er wordt gedanst en muziek gemaakt, en op de muren van eenvoudige huizen van klei vind je toch ook mooie schilderijen. Maar het leven is hard: water vinden is een uitdaging, vrijwel niemand heeft onderwijs gehad en de huizen staan op het land van rijke landheren bij wie de meeste mannen in dienst zijn.

Er is groei en bloei in de dorpen in de woestijn!

Levend water

Shakeel en Ashter en hun team willen 'levend water' brengen in de woestijn. Door praktische hulp, door relaties aan te gaan, en door verhalen over Jezus te vertellen. Door de jaren heen hebben ze geleerd dat hun werk alleen succesvol is als de mensen met wie ze werken hen echt vertrouwen en als vrienden zien. En als de praktische hulp die ze bieden – het plaatsen van een waterpomp, het uitdelen van zaaigoed of

kleinvee, het aanbieden van een naaiklas – onder verantwoordelijkheid valt van de gemeenschap zelf. Het werk van Ashter en Shakeel is één van de mooiste voorbeelden van wat we 'integrale missie' noemen. Je hoort hoe ouders hoopvol worden, dat hun kinderen een betere toekomst krijgen. En je ziet hoe in de dorpen ook christelijke gemeenschappen ontstaan. Mensen die door de verhalen over Jezus, en door de Bijbel als geheel, geraakt zijn. En die Hem gaan volgen. Er is groei en bloei in de dorpen in de woestijn!

Faith Village

Een prachtig getuigenis en voorbeeld is het verhaal van 'Faith Village'. Een aantal jaren terug zijn »

Shakeel voelde zich geroepen om te dienen in de woestijn.

“Mensen krijgen praktische hulp, maar ook de Bijbel gaat open”

in een dorpje enkele gezinnen tot geloof gekomen. Ze wilden samenkomen om God te aanbidden, maar op een gegeven moment lieten de dorpsgenoten dat niet meer toe. En de landheer, op wiens grond ze woonden, wilde vrede bewaren in het dorp en stond het hen ook niet toe.

Eén van de christenen in het dorp, Asher, is lid van het team van Shakeel. Samen met zijn vrouw bad Asher lang om een oplossing voor de moeilijke situatie. Hij werd geïnspireerd door het verhaal van de uittocht uit Egypte; Asher geloofde dat God hen ook in hún situatie kon helpen. Hij deelde zijn visie met het groepje christenen in het dorp en samen zochten ze naar een oplossing. Ze besloten om alles wat ze hadden aan sieraden en zelfs aan vee te verkopen. Met het geld gingen ze naar de landheer, en vroegen ze hem om een ander stuk land

te mogen kopen. Het was voor hen een wonder dat de landheer – zelf een moslim – instemde met hun verzoek. Ze moesten nog meer geld lenen, maar ze kochten een stuk grond en begonnen een nieuw dorpje. Een dorp, ontstaan uit geloof: Faith Village.

Krachtig getuigenis

Wat minstens zo bijzonder was, en misschien nog wel een krachtiger getuigenis: een aantal van de families uit het oude dorp vroeg of ze mee mochten. Die families waren zelf geen christen. Maar, zeiden ze tegen de christenen, waaronder Asher en zijn vrouw: “We voelen ons veilig bij jullie. Jullie aanwezigheid in ons dorp gaf ons vrede. En dat willen we niet missen. Daarom willen we met jullie mee!” Het laat prachtig zien hoe God niet alleen christenen zelf zegent, maar door hen heen ook de mensen met wie zij – wij! – samenleven.

Faith Village, een dorpje ontstaan uit geloof

De dominee op het dodenfeest

“Beweeg je mee of trek je een grens?”

Het is feest om negen uur 's morgens. De sfeer is ontspannen. Er wordt gelachen, gedronken, gerookt en gegeten. De plaatselijke dominee heft een gezang aan, de uitgezonden zending spreekt een gebed uit. Iedereen doet mee. Op één na. Op een verhoging ligt hij daar. In zijn kist. Want ik ben niet op een bruiloft; ik ben op een begrafenis.

En dan begint het. Geoefende mannen trekken hun messen. De karbouwen (waterbuffels) draaien onrustig, want ze worden geslacht. Met een vakkundige snee ligt de nek open. Ik sta met mijn neus bovenop het bloedige tafereel. Na de eerste volgen er nog vele. Het vlees wordt gelijk bereid of meegegeven voor thuis. En de gemeenschap geniet.

Het dodenfeest is een centraal onderdeel van de Toraja-cultuur. Een dilemma dat zich voor mijn ogen aftekent. Ver weg van huis ontmoet je andere culturele gewoonten en gebruiken. De traditie is sterk. Overleden geliefden worden lang thuis bewaard. Begravenissen worden statussymbolen. Een vleugje voorouderverering, waar overledenen nog altijd invloed hebben.

Wat doe je dan? Je wilt het Evangelie dienen. Maar beweeg je mee of trek je een grens? Dodenverering: wanneer is het respect betonen en wanneer wordt het afgoderij? Al dat geslacht maakt ongemakkelijk. Tekent dit ook mijn westers ongemak waar bloed is uitgebannen? Wat is wijsheid? En is het trekken van grenzen eigenlijk aan ons?

Zendingswerk vraagt fijngevoeligheid. Thuis op de bank broeien oordelen. Middenin een andere wereld groeien vragen. En dan?

Misschien nog meer in Gods trouw geloven. Gods trouw in Toraja; de plaatselijke dominee biddend op een dodenfeest. Een kerk, dwars door alles heen...

Ds. Bert-Jan Mouw, lid van de Raad van Bestuur van de GZB, bezocht onlangs in Indonesië de Torajakerk, de kerk die is ontstaan uit zendingswerk van de GZB. Lees meer over zijn reis op gzb.nl/125jaar.

Zeven zendingsreizen

GZB viert 125-jaar trouw van God

De GZB bereidt zich voor op een bijzonder jaar. In 2026 vieren we, **Deo Volente**, dat we **125 jaar mogen meewerken aan Gods wereldwijde kerk**. We kijken dankbaar terug op alle zegeningen die we ontvingen en de lessen die we leerden over zending. Met het thema 'Hou vol, God is trouw' organiseren we een feestelijk jubileumjaar.

TEKST Diane Palm

Zeven mensen gingen namens de GZB op reis. Hun verhalen en ervaringen vormen de rode draad door alle activiteiten komend jaar. Het hoogtepunt is ons jubileumevent op zaterdag 4 juli op Landgoed Mariënwaardt in Beesd. Ook kun je hun verhalen lezen in ons speciale jubileummagazine 'Vuur' (verschijning voorjaar 2026).

Rebekka ten Brinke

1. **Rebekka ten Brinke**, een jonge fotograaf, reisde naar **Centraal-Azië**. In een land waar christenen vaak onder druk staan, legde zij vast hoe het Evangelie op verrassende manieren mensen bereikt en in beweging zet.

Ds. Bert-Jan Mouw

2. **Ds. Bert-Jan Mouw** bezoekt de Torajakerk in **Indonesië**, waar het werk 125 jaar geleden begon. Samen met ds. Bas Plaisier, kenner van de zendingsgeschiedenis, ontdekte hij welke zegeningen en lessen in al die jaren zijn ontvangen. Hun reis is te volgen in een documentaire.

3. **Annemarie Horst-Vogel** ging voor het eerst terug naar **Zimbabwe**, het land waar ze samen met haar man als arts werkte in het Morgenster Ziekenhuis. Door een oogziekte verloor ze haar zicht. Haar ervaring met Gods trouw in het zendingswerk verwerkt ze nu in een kunstwerk.

Annemarie Horst-Vogel

4. Schrijven en spreker **Annemarie van Heijningen** had ooit het verlangen om uitgezonden te worden. De GZB nodigde haar uit om op snuffelstage te gaan in **Egypte**, bij het Al Germaniyya Ziekenhuis in Ashwan. Een partner van de GZB die ook 125 jaar bestaat!

Annemarie van Heijningen

5. **Henri Krooneman** werkt voor defensie en combineert zijn drukke baan met het ouderlingschap in zijn gemeente. Hij heeft al veel van de wereld mogen zien en vraagt zich af hoe de kerk recht en gerechtigheid kan bevorderen in de samenleving. Hij maakte kennis met de Presbyteriaanse Kerk in **Colombia**.

Henri Krooneman

6. **De broers Jansen** runnen een groot recyclingbedrijf in Dordrecht. Zij gingen op bezoek bij een aantal kerkleiders in **Albanië** die moeite hebben om staande te blijven. Hoe kunnen ondernemers in Nederland van betekenis zijn voor de kerk wereldwijd?

Arie-Kees, Klaas en Harm Jansen

7. De GZB gelooft in uitzendingen, maar ook in inzendingen. Daarom komt **ds. Luka Ariko** uit Kenia op zendingsreis naar **Nederland**. Zo laten we zien dat ook wij als kerk in Nederland het vuur en de inspiratie van de wereldkerk nodig hebben.

Ds. Luka Ariko

Samen vertellen deze reizen het verhaal van Gods trouw, wereldwijd én dichtbij. Kijk alvast op gzb.nl/125jaar en reis met ons mee, op weg naar een bijzonder jaar!

Nieuws rond zendingswerkers, activiteiten en uitgaven: u leest het hier!

TEKST Annemarie de Kleuver

Welkom bij het VITA vrouwenevent DV. 21 november

Op D.V. vrijdagavond 21 november organiseert de GZB een inspirerende avond voor vrouwen in het Hoornbeeck College in Amersfoort. Onder het thema 'Leef! Dichtbij God en mensen' delen vrouwen uit binnen- en buitenland hun geloofsverhaal. Spreekster is Annemarie van Heijningen. Ook Menuka Mishra uit Nepal en Nederlandse vrouwen die met VITA naar Albanië reisden, vertellen over hun ervaringen.

Het programma start om 20.00 uur (inloop vanaf 19.30 uur) en wordt afgesloten met een hapje en drankje. Deelname is € 12,50, voor VITA-vriendinnen is het gratis. Welkom!

Gratis voor vita-vriendinnen!

Aanmelden via: gzb.nl/vita-event

Kerstconferentie 2025: 'Groot is Uw trouw'

D.V. 27-29 december vindt de vijftigste editie van de Kerstconferentie plaats. Al een halve eeuw lang ontmoeten jongeren elkaar rondom geloof, vriendschap en verdieping. Of je nu het hele weekend komt of één dag deelneemt, je bent van harte welkom. De GZB is aanwezig met een aantal gave workshops. Wil je je laten inspireren door verhalen uit de wereldwijde kerk? Mis ons niet!

Meld je aan via: hgjb.nl/kerstconferentie

Dank voor jullie bijdrage aan de postzegel en kaartenactie

Hartelijk dank aan iedereen die postzegels en ansichtkaarten heeft ingezameld voor de GZB. Dankzij jullie inzet en de toewijding van vele vrijwilligers is het afgelopen jaar maar liefst € 25.961,60 opgehaald. Een prachtige opbrengst voor het wereldwijde zendingswerk. **Meer info:** gzb.nl/postzegels

Daarna hoorde ik de stem van de Heere. Hij zei:

Wie zal ik zenden?

Hier ben ik

Ontdek of zending bij jou past.
Kom naar Zend mij, een inspirerende ochtend voor iedereen die nieuwsgierig is naar wat een uitzending via de GZB inhoudt.

Zaterdag 1 november 9.30 uur + lunch Driebergen

www.gzb.nl/zendmij

gzb

Zondagsschoolproject Nederland-Kenia

In 2025-2027 werken Nederlandse zondagsscholen samen met zondagsschoolwerkers uit Kenia. Doel: samen groeien in geloof en elkaar bemoedigen, over grenzen heen. Het project omvat uitwisseling, de bouw van een zondagsschoolruimte, trainingen en lesmateriaal. Voor kinderen in Nederland zijn werkbladen, spaandoosjes en creatieve opdrachten beschikbaar.

Meer info: gzb.nl/wereldkids-kenia

Nieuw jongerenprogramma over de zin van zending

De GZB heeft naar aanleiding van de documentaire 'De Zin van Zending' een programma ontwikkeld waarmee je met jongeren in gesprek kunt over zending. Ze denken na over vragen als: wat is de opdracht uit Matteüs 28, en wat betekent die voor mij? Er is een versie voor catechese én een variant voor bijvoorbeeld de jeugdvereniging. Met Bijbelstudie, filmpjes, werkvormen en een 30 seconds-spel is het programma interactief en flexibel inzetbaar.

Meer info: gzb.nl/jongerenprogramma

Nieuws rond zendingwerkers

Uitzending Mirthe Schaap

In september is Mirthe Schaap vanuit de Jeruzalemkerk in Zwolle uitgezonden naar Praag (Tsjechië). Daar werkt ze mee in de missionaire geloofsgemeenschap 'Network Praha', met bijzondere aandacht voor studenten. Samen eten, sporten, praten, vieren en zoeken – juist in het alledaagse ontstaat ruimte om het Evangelie te delen. Daarnaast volgt ze het Mosty-programma dat jonge gelovigen toerust voor missionair werk in een seculiere samenleving. **Volg haar via:** gzb.nl/mirthe

Uitzending Johan en Mathilde de Vries

Op D.V. 2 november worden Johan en Mathilde de Vries met hun kinderen Gideon, Jonathan, Hanna en Loïs vanuit de Hervormde Gemeente te Papendrecht uitgezonden naar Malawi waar ze Bijbeltrainingen gaan coördineren. We wensen hen van harte Gods zegen toe! **Volg hen via:** gzb.nl/devriesopmissie

Uitzending Jan-Reindert en Helene Voogdt

Eind 2025 hopen Jan-Reindert en Helene Voogdt uitgezonden te worden naar Nepal. Vanuit hun ervaring in de gezondheidszorg, willen zij daar bijdragen aan betere zorg voor mensen met een beperking, ziekte of psychische klachten. Ze sluiten zich aan bij een netwerk van lokale klinieken en gezondheidsprogramma's en werken ook mee aan toerusting van kerken rondom zorg en pastoraat. Hun verlangen is om iets van Gods liefde zichtbaar te maken in een samenleving waar goede zorg geen vanzelfsprekendheid is. **Volg hen via:** gzb.nl/famvoogdt

Hou vol, God is trouw

De markthal bruist van leven. Hier wordt gekookt, gedeeld en geleefd. In Centraal-Azië is eten een bindmiddel van de samenleving. Juist op deze plekken, waar mensen samenkomen, zijn ook christenen aanwezig. **Ze leven hun geloof midden in de samenleving.** Ze delen het Evangelie in gesprekken, maar vooral ook in daden, houding en in trouw aan God, zelfs als dat risico's met zich meebrengt.

Fotograaf: Rebekka ten Brinke
Omdat de GZB 125 jaar bestaat reisde Rebekka naar Centraal-Azië en legde vast hoe het Evangelie op verrassende manieren mensen bereikt en in beweging zet.

Guus, Ruben en Bas

Diaconaal project HGJB en GZB in Albanië

Ik geloof, ik deel

Intimiderende ‘maffiabazen’, diepe armoede en verrassende gesprekken over het geloof... Voor het Diaconaal project ‘Ik geloof, ik deel’ reisde een groep jongeren uit Lunteren naar Albanië. Een ervaring die ze niet snel zullen vergeten.

TEKST Esther van Maanen

Het is maandagochtend. Met een emmer verf in de ene hand en een tas vol Nieuwe Testamenten in de andere lopen Ruben, Guus en Bas over de stadsring in Laç. Een opvallende verschijning: gemeenteleden uit de kerk van Laç, samen met zeventien Nederlandse jongeren, gekleed in knalrode en knalblauwe T-shirts. Bezig met het wit schilderen van bomen om ze te beschermen tegen insecten. Zo dienen ze de stad, maar dat is niet het enige doel. Al snel ontstaan er gesprekken met voorbijgangers en wanneer er interesse is, delen ze een Bijbel uit.

Maffiabazen

Ruben en een paar anderen stappen een terras op waar nons kijkende mannen in trainingspakken zitten, ‘intimiderende maffiabazen’, zo lijkt het. Maar tot zijn verbazing volgt er een goed gesprek en worden ze zelfs getraakteerd op een drankje. Aan het einde nemen de mannen hartelijk een Bijbel in ontvangst. “Hoe bijzonder is dat?”, zegt Ruben. Het maakt veel indruk op hem. Guus merkt op dat het in Albanië makkelijker lijkt om over God te praten. Deze ervaring helpt hem om ook in Nederland sneller naar aanknopingspunten te zoeken.

Mensen komen tot geloof

Albanië werd tijdens het communisme uitgeroepen tot het eerste atheïstische land ter wereld. Vandaag de dag is de meerderheid moslim, maar er zijn ook kleine kerken aanwezig die het Evangelie willen delen. Steeds meer mensen komen tot geloof.

Dit gebeurde ook in het leven van pastor Bledi, die samen met zijn Zwitserse vrouw Rahel deze week gastvrij onderdak biedt aan de Lunterse groep. De jongeren raken onder de indruk van zijn levensverhaal.

Bledi groeide op in een moslimgezin en raakte als tiener depressief. Hij dacht eraan een einde aan zijn leven te maken, maar hoorde door een buurjongen over Jezus. Ondanks het verbod van zijn ouders bezocht hij stiekem kerkdiensten en op zijn vijftiende kwam hij tot geloof. Het volgen van Jezus Christus veranderde zijn leven totaal. Na jaren in Zwitserland te hebben gewoond, voelden Bledi en Rahel zich geroepen om naar Albanië terug te keren.

Tijdens een barbecue met Albanese jongeren wordt duidelijk hoe zwaar het leven kan zijn. Veel jongeren

Bomen schilderen

studeren, maar zien weinig toekomstperspectief: werk is er nauwelijks. Velen van hen willen emigreren. Bledi en Rahel hopen juist voor hen een voorbeeld te zijn. Ze willen laten zien dat het mogelijk is om juist ook in Albanië God te dienen.

“In Albanië lijkt het makkelijker om over God te praten”

Diepe armoede

Later in de week ervaren de Nederlanders het contrast nog sterker. Een deel van de bevolking leeft in diepe armoede en heeft soms niet eens genoeg te eten en te drinken. Hun situatie lijkt uitzichtloos. Dat

raakt Guus enorm: “We kwamen bij iemand thuis; in Nederland zou je je ervoor schamen als dat je schuur was.” Bas vult aan: “Voor hetzelfde geld was ik daar geboren. Dan had mijn leven er totaal anders uitgezien.”

Elke maand deelt de kerk voedselpakketten uit in een arm dorp. Ook het Evangelie wordt gebracht. Dit keer mag Bas een korte boodschap delen. Hij kiest Jeremia 29:11: “Ook al zie je het zelf niet meer zitten en is het leven zwaar: God heeft jullie geluk voor ogen. Hij is erbij!”

Dankbaarheid

Wat ze in deze week in Albanië vooral geleerd hebben? Ruben, Bas en Guus hoeven niet lang na te denken: “Dankbaarheid!” Daarnaast leerden

ze van Bledi: “Geloof deel je niet alleen in woorden, maar ook in daden.” Zo hielpen de jongeren een oude man van wie het huis beschadigd was door een aardbeving. Ze ontdekten: zo’n klus is in zichzelf al een getuigenis. Guus: “Daar kunnen we in Nederland veel van leren. Zodra jij iemand helpt, ben jij al een voorbeeld vanuit de kerk. Dat kun je krachtig uitstralen door gewoon mensen op te zoeken, of door een klus of iets anders praktisch voor iemand te doen.”

Oftewel: Ik geloof, ik deel!

Nog meer horen over de ervaringen van de groep jongeren uit Lunteren? Bekijk dan deze video!

IK GELOOF / IK DEEL
DIACONAAL PROJECT

Doe ook mee!

Meer informatie en mooie materialen vind je op hgjb.nl/diaconaalproject. Ontdek samen met kinderen en jongeren in je gemeente meer over het diaconale werk in Albanië en hoe je hiervoor in actie kunt komen.

Duurzaam geven

Wilt u de komende jaren regelmatig geven aan de GZB? Dan is het fiscaal voordeliger om van uw donatie een periodieke schenking te maken.

Bij een periodieke schenking steunt u de GZB met een vast bedrag voor minimaal vijf jaar. Dit legt u eenvoudig vast in een schriftelijke overeenkomst met de GZB. Omdat uw meerjarige schenking volledig aftrekbaar is van de belasting, krijgt u een flink deel terug!

“We zijn dankbaar voor alle mensen die met giften en gebed het zendingswerk mede mogelijk maken”, vertelt GZB-medewerker Marijke Koers. “Als mensen ons werk steunen via een periodieke schenking ervaren we dat als heel waardevol. Het geeft vertrouwen om op trouwe steun te kunnen rekenen voor de komende jaren. Met als gezamenlijk doel: het verspreiden van Gods Woord aan mensen die nog nooit het Evangelie hebben gehoord.”

De voordelen van een periodieke schenking:

* U regelt het eenvoudig en hoeft er daarna jaren niet meer naar om te kijken.

* Door uw structurele gift kan de GZB haar werk beter plannen en duurzaam investeren in het wereldwijde zendingswerk.

* U profiteert optimaal van belastingvoordeel. Hoeveel precies, hangt af van uw inkomen. Op de website berekenhet.nl kunt u eenvoudig berekenen hoeveel fiscaal voordeel het afsluiten van een schenkingsovereenkomst u oplevert.

Heeft u nog vragen? Wij helpen u graag!
Bel ons op 0343 - 512 444 of mail naar info@gzb.nl.

Zo regelt u een periodieke schenking eenvoudig zelf:

- > Download de overeenkomst op onze website. Ga naar gzb.nl/schenking.
- > Vul de overeenkomst in.
- > Stuur de overeenkomst naar de GZB. Dit kan digitaal of per post.
Digitaal: mail het ingevulde en ondertekende formulier naar mkoers@gzb.nl.
Per post: print de overeenkomst uit, onderteken deze en stuur het in tweevoud naar: GZB, t.a.v. Marijke Koers, Antwoordnummer 1300, 3970 WB Driebergen (Een postzegel is niet nodig.)
- > U ontvangt van ons een kopie van de overeenkomst voor uw eigen administratie. Hierop vindt u het transactienummer dat u nodig hebt bij het doen van uw belastingaangifte.

Hiermee is alles geregeld!

Gert Jan Messelink (72) uit Nijkerk
Ondernemer en MissiePartner van de GZB

TEKST Marijke Koers

“Mijn kennis en jarenlange internationale ervaring in het zakenleven help ik voorgangers in Albanië een bedrijfje op te zetten. De kleine gemeentes in dat land hebben helaas geen geld om hen te onderhouden. Toen ik Albanië bezocht, raakte de armoede mij het meest. Voorgangers zetten zich desondanks met hart en ziel in voor hun gemeente. Door een eigen bedrijfje te starten, kunnen zij hun eigen inkomen genereren en tegelijk hun werk in de gemeente voortzetten. En dat is belangrijk, want ze doen zóveel om het Evangelie uit te dragen.

In Albanië komen voorgangers niet in aanmerking voor een lening bij de bank. Daarom zijn we een pilot gestart waarbij we microkredietleningen verstrekken. Zo konden al diverse voorgangers en kerkelijk werkers een eenmanszaak starten, zoals een meubelmakerij, fotostudio, telefoon- of groentewinkel. Soms koppelen we iemand aan een Nederlands bedrijf in hetzelfde vakgebied voor kennisoverdracht en investeringsaanvragen.

Als christen hebben we de opdracht het Evangelie uit te dragen. Ik ben dankbaar dat ik hier indirect aan kan bijdragen op een manier die bij mij past. Evangelie en economie kunnen heel goed samengaan, maar wel in die volgorde. Het Evangelie moet onze drijfveer zijn. Al het andere is daaraan ondergeschikt.”

Word MissiePartner

Deze pilot willen we ook in andere landen uitrollen waar voorgangers dezelfde uitdaging hebben. Hiervoor komen we graag in contact met ondernemers. Wilt u specifieke vakkennis delen of geld doneren om leningen te verstrekken?

Kijk op gzb.nl/ondernemer

“Evangelie en economie kunnen heel goed samen-gaan”

Toen en nu met Andrew en Carien Eijgenraam

In de periode 2004-2010 zendingswerkers in Mexico

Al bijna 125 jaar zendt de GZB werkers uit naar alle uithoeken van de wereld. Gedreven door het verlangen het Evangelie te delen, laten zij huis en haard achter. In deze rubriek kijken oud-zendingswerkers terug op die periode.

TEKST Mariëlle de Koning

Andrew en Carien voor de kerk in Tapachula

Carien tijdens de kindernevendienst

Gesprek in de pauze tijdens workshop over het huwelijk

Voor het opvangcentrum voor verslaafden

Preken, trainen en Bijbelstudies

Andrew genoot van de vele ontmoetingen

Een kip cadeau krijgen

Met hun hele gezin gingen ze het avontuur aan.

“Ik heb genoten van de vrijheid van het zendingswerkersbestaan”

Hoe begon het?

Andrew en Carien Eijgenraam werden in 2004 samen met hun kinderen uitgezonden naar Mexico. “Het verlangen om de zending in te gaan, leefde bij ons beiden al lang. Maar bij aankomst in Mexico bleek al snel dat het oorspronkelijke plan – het opzetten van een kindershuis – geen draagvlak had. Het zoeken naar onze plek was een moeizaam proces. Gelukkig hadden we op de zendingsopleiding twee lessen meegekregen: reken erop dat je iets anders gaat doen dan je denkt en leer de situatie en de mensen liefhebben zoals ze zijn, want dát verandert niet. Dat gaf ons houvast.”

Wat hebben jullie kunnen bereiken?

Gaandeweg werd duidelijk waar de presbyteriaanse kerk in Zuid-Mexico behoefte aan had. “Zendingswerkers vóór ons hadden goed theologisch onderwijs gegeven, maar de kerk bleef erg naar binnen gericht. Wij kregen de opdracht om diaconaal bewustzijn te vergroten en mensen toe te rusten. We hebben gepreekt, Bijbelstudies gegeven, conferenties gehouden en trainingen verzorgd. Daaruit ontstonden kleine projecten: huiswerkclubs, microkrediet, ouderenclubs, plastic recycling en uiteindelijk een centrum voor verslaafden: centro Shalom. Bij ons afscheid graptten ze: ‘Jullie hebben toch een kindershuis opgezet, maar dan voor kinderen met een snor.’”

Waar heb je van genoten en wat vond je moeilijk?

Terugkijkend hebben Andrew en Carien ieder hun eigen ervaringen. Andrew: “Ik heb genoten van de vrijheid van het zendingswerkersbestaan, het reizen in onze Volkswagen Kever en de vele ontmoetingen.” Maar voor Carien is het niet altijd even gemakkelijk geweest: “Ons gezin in Mexico groeide en er was geen duidelijke plek voor mij als vrouw in de kerk. Ik ben veel thuis geweest. Het was genadig van God dat Hij mij daarvoor een roeping gaf. Maar al met al heb ik me behoorlijk geïsoleerd gevoeld. Na bijna zeven jaar zeiden we tegen elkaar: het is goed geweest.”

Welke invloed heeft het op je leven gehad?

“Deze jaren hebben ons gevormd. We waren jong en gingen op avontuur. We leerden dat het leven niet maakbaar is en dat getuige zijn vaak in het kleine schuilt – bijvoorbeeld hoe je als echtpaar met elkaar omgaat. Perfectie bestaat niet en hoeft je niet na te streven. Sluit aan bij wat de Geest al aan het doen is.” Te midden van alle moeite en ellende om hen heen, hebben Andrew en Carien in Mexico juist geleerd te verlangen en te bidden om de wederkomst van Jezus. “Samen met de wereldwijde kerk zien we uit naar de volkomen doorbraak van het Koninkrijk van God!”

In 2026 bestaat de GZB 125 jaar!

Bestel nu de speciale editie van 'Een handvol koren'

€ 17,95

Op verschillende manieren staan we stil bij ons 125-jarig bestaan, maar zeker ook met een speciale editie van 'Een handvol koren'. Natuurlijk biedt het dagboek elke dag weer twee overdenkingen (1 voor volwassenen en 1 voor jongeren), maar daarnaast delen we ook verhalen over Gods trouw door de jaren heen. Wat ooit klein begon, is uitgegroeid tot een organisatie die zich wereldwijd inzet voor het verspreiden van het Evangelie, in woorden en daden.

Ook 'Een handvol koren' is al generaties lang veel mensen tot zegen geweest: jongeren en ouderen, christenen maar ook niet-christenen. Het dagboekje wordt zelfs in gevangenissen verspreid.

En wat het dagboekje nog eens extra waardevol maakt: de winst – gemiddeld zo'n € 10 per boekje – komt ten goede aan het zendingswerk!

Bestellen kan via de plaatselijke zendingscommissie of via gzb.nl/dagboek2026

Geef wijzigingen door via gzb.nl/allevolken